Sondaj EY: Transferul de la contracte de muncă la alte forme de colaborare cu o sarcină fiscală redusă – principalul efect al posibilei eliminări a facilităților la IT-iști. Rezultatul – înjumătățirea încasărilor la buget din zona IT

Transferul de la contracte de muncă la alte forme de colaborare cu o sarcină fiscală redusă ar fi un prim efect al anunțatei eliminări a facilităților fiscale acordate firmelor de IT, o spune un sondaj realizat în timpul evenimentului **„Sectorul IT: către viitor, cu toată viteza înainte”**, organizat zilele acestea de EY România. Pe locul doi între potențiale consecințe se află, în viziunea respondenților, companii de IT și R&D, migrarea forței de muncă în străinătate și reducerea apetitului investițional în business-uri de IT. Deși există și companii care s-au gândit că ar fi dispuse să acopere impozitul datorat, cele mai multe anunță că iau în calcul migrarea către alte forme de colaborare (PFA/ II/ IF, microîntreprinderi) în România, inițierea de colaborări cu contractori străini sau chiar transferul business-ului în altă jurisdicție, pentru a contracara eventuala eliminare a facilităților fiscale.

„Dacă ne gândim că vom aduce venituri suplimentare la buget printr-o astfel de măsură de eliminare a facilității fiscale (un impozit pe venit de 10%), cu siguranță nu am pus în balanță toate costurile acesteia. De ce să pierdem ce avem când am putea câștiga în continuare susținut și sigur? Și dacă ne uităm peste programul de guvernare vedem cuvântul «digitalizare» folosit peste tot: în sectorul energetic, al transporturilor, sănătății, educației, finanțelor. Cum vom reuși să digitalizăm, dacă vom avea mai puțini angajați dedicați acestui sector?”, a punctat în deschiderea discuțiilor **Corina Mîndoiu, Partener Asociat, Impozit pe Venit și Contribuții Sociale, EY România**.

Ea a fost completată de **Stela Andrei, Partener Asociat, Impozit pe Venit și Contribuții Sociale, EY România**, care a insistat asupra nevoii extrem de mari în zona de servicii de digitalizare venite din partea sectorului public, care, de altfel, va fi completată de cererea în creștere venită din partea sectorului privat, ceea ce se traduce pe o presiune foarte mare pe sectorul IT.

Specialiștii EY au trecut în revistă beneficiile și riscurile ce ar putea fi generate de eliminarea facilităților, concluzionând că o asemenea măsură ar genera dezechilibre fiscale majore. *„Așa cum arată și sondajul, Guvernul trebuie să ia în calcul că se va confrunta cu o reducere a numărului celor angajați cu contracte de muncă, migrarea către forme de organizare alternative, orientarea IT-iștilor spre deservirea unor beneficiari străini, emigrarea specialiștilor cu tot cu familii, închiderea unor business-uri și setarea lor în alte*

state. Toate acestea înseamnă bani în minus la bugetul de stat. Mai ales că, din câte știm, statul nu și-a fundamentat propunerea pe un studiu de impact”, a arătat Corina Mîndoiu.

Partenerii EY au explicat că, la un calcul simplu, trecerea angajaților la alte forme de colaborare ar înjumătăți încasările la buget din impozitul pe venit și din contribuțiile sociale. În plus, ei nu exclud ca pierderile să fie și mai mari, în cazul în care angajații din IT vor migra cu familiile din România, moment în care nu se mai află în discuție doar veniturile salariale, ci și alte venituri ce sunt obținute de aceste persoane. *„Având în vedere că specialiștii în IT sunt în general participanți în planuri de acțiuni ale companiei/grupului din care fac parte, România vă pierde bani și din faptul că odată cu schimbarea rezidenței fiscale a persoanei fizice, statul român nu va mai avea drept de impunere nici asupra veniturilor din investiții aferente (câștiguri de capital, dividende). Și acest lucru nu se va întâmplă doar la nivelul specialistului IT, ci și la nivelul membrilor săi de familie care obțin venituri impozabile. Așa că pierderea se va multiplica corespunzător și va putea afecta și alte domenii de activitate*”, a explicat Corina Mîndoiu.

În ceea ce privește migrarea angajaților către alte forme de colaborare, specialiștii EY au arătat că nu exclud schimbări în regimurile fiscale ale microîntreprinderilor și au accentuat riscurile care sunt asociate folosirii PFA sau microîntreprinderilor ca forme de remunerare alternative salariului.

„Vom asista, cu siguranță, la ample măsuri de verificare a specialiștilor și firmelor din domeniu. Riscul de a trece de la o relație de dependență la una ce se dorește a fi independentă este major, mai ales când vorbim de desfășurarea activității pentru același beneficiar cu care specialistul IT a avut, anterior, un contract de muncă. Și, cu atât mai mult, va fi nevoie de digitalizarea sistemelor interne ale autorităților publice care să faciliteze și să eficientizeze

îndeplinirea obligațiilor fiscale de către contribuabili, dar și a acțiunilor de control ale autorităților”, a spus Corina Mîndoiu.

„Din păcate, ANAF are un track record de practică neunitară și de interpretări «inedite», care, de regulă, vin la pachet cu un impact considerabil pentru contribuabil”, a declarat, la rândul său, **Călin Stan, Senior Manager, Băncilă, Diaconu și Asociații SPRL**, referindu-se, în principal, la riscurile asociate modalităților de angajare a serviciilor în zona IT (salariați *vs.* alte forme independente), unde eventuale reclasificări efectuate de ANAF cu ocazia unor inspecții fiscale pot genera sume semnificative de plată în sarcina contribuabilului. *„Problema și-a păstrat actualitatea chiar și după «amnistia» din 2015, iar, în ultima perioadă, vedem în practică un interes crescut al ANAF pentru redeschiderea acestui subiect. În plus, riscul este actual, inclusiv în ceea ce privește analiza concretă pe care ANAF o poate face în contextul unei inspecții, sub aspectul substanțial al modului de aplicare / accesare a facilităților. Nu puține sunt cazurile în care și contribuabilii «abuzează» de aceste facilități, din motive evidente, însă trebuie spus foarte clar că, în eventualitatea unui control din partea ANAF, «fondul bate forma», așa încât acolo unde substanța facilității nu poate fi demonstrată, riscul invalidării ei (cu consecințe directe în impunere) este considerabil”,* a avertizat el.

Nici în ceea ce privește facilitățile acordate pentru activitățile de cercetare-dezvoltare lucrurile se pare că nu stau mai bine, sondajul realizat ad-hoc arătând că firmele mai degrabă se feresc să aplice, temându-se, în principal, de posibile contestații ale inspectorilor fiscali sau de

neclaritățile legislative (cum ar fi colaborarea cu experții care pot valida natura de cercetare-dezvoltare a activităților). *„Înainte de a decide implementarea unei facilități pentru IT sau R&D recomandăm investigarea substanței activităților respective desfășurate de angajați. Pentru contribuabilii care încă aplică facilitatea pentru IT, recomandăm să verifice dacă facilitatea pentru R&D poate fi aplicată la nivel de impozit pe profit și impozit pe venit”,* a precizat **Crina Onuț, Manager, Impozit pe Venit și Contribuții Sociale, EY România**.

La rândul ei, **Alina Micu, Manager, Consultanță Financiară și de Business, EY România**, a recomandat companiilor să mențină o preocupare permanentă pentru sustenabilitatea businessului, adoptând o poziție flexibilă față de schimbările în legislație privind facilitățile fiscale acordate salariaților din IT. *„Este necesar ca organizațiile să își adapteze periodic modelul de business, să evalueze în ce măsură se pot orienta și către cercetare-dezvoltare, să aibă în vedere un plan de creștere pe termen lung și să își asigure eficiența operațiunilor prin optimizarea și/sau redefinirea proceselor. Procesele organizate și bine documentate constituie fundamentul pentru îmbunătățirea continuă. Într-un mediu de lucru bine organizat, sunt stimulate inovația, ideile noi și dezvoltarea continuă – ingrediente de bază pentru dezvoltarea unui model de business sustenabil”,* a arătat ea.